

Onderwerp Voorstel gezamenlijke Europese aanbesteding accountantsdiensten met Zandvoort	
Nummer	2019/ 170302
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur
Afdeling	Griffie
Auteur	D. Taets van Amerongen-Ingram
Telefoonnummer	023-5113032
Email	dtaets@haarlem.nl
Kernboodschap	Aan de raad wordt gevraagd in te stemmen met een gezamenlijke Europese aanbesteding voor de gemeenten Haarlem en Zandvoort. Dit leidt tot efficiency op werkzaamheden van de accountant en daarmee kostenvoordeel. Het leidt ook tot efficiency op communicatie tussen de accountantskantoor en de ambtelijke organisatie van de gemeenten. Ook kunnen er eenduidige afspraken voor beide gemeenten worden gemaakt wat ten goede komt aan het soepel verlopen van de (voorbereiding op) de controles van de accountant en leidt tot versnelling van de oplevering van accountantsverklaring. Tot slot worden afwijkende oordelen en/of adviezen voorkomen op hetzelfde proces en de opvolging daarvan.
Behandelaar voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht de raad te adviseren over de twee besluitenpunten in dit raadsstuk en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering
Relevante eerdere besluiten	Programma van eisen aanbesteding accountantsdiensten (2011/429478) Benoeming accountant (2012/116293)
Besluit Raad d.d.	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van de Auditcommissie, Besluit: 1. In te stemmen met de gezamenlijke Europese aanbesteding 'accountantsdiensten gemeente Haarlem en Zandvoort' (keuzemogelijkheid 1). 2. De Auditcommissie van Haarlem de opdracht te verlenen om in afstemming met de Accountantscommissie van Zandvoort een voorstel te maken voor de samenstelling van de gezamenlijke selectiecommissie en de stemverhouding daarbinnen. Vervolgens een voorstel hiervoor voor te leggen aan de raad. Dit voorstel wordt door de Accountantscommissie van Zandvoort voorgelegd aan de Zandvoortse raad. de griffier, de voorzitter,

1. Achtergrond

Aanleiding tot het nemen van dit besluit is het expireren van de overeenkomst voor het leveren van accountantsdiensten door PWC Accountants d.d. 1 juli 2020. De Auditcommissie adviseert de raad conform artikel 2 van de [verordening Auditcommissie](#) over het programma van eisen inclusief de gunningcriteria en de selectie van de accountant. Dit betekent onder meer dat de Auditcommissie namens de raad zitting neemt in de selectiecommissie die belast is met de beoordeling van de offertes van inschrijvers. De raad is opdrachtgever van de accountant en wijst, conform artikel 213 lid 2 Gemeentewet, de accountant aan die belast is met de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

2. Aanleiding

Vóór de bestuurlijke samenvoeging van de gemeenten Zandvoort en Haarlem maakten de gemeenten ieder gebruik van een eigen accountantskantoor. Na de ambtelijke samenvoeging in 2018 heeft de Zandvoortse gemeenteraad ervoor gekozen vanaf boekjaar 2018 gebruik te maken van dezelfde accountant als gemeente Haarlem (PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.) en de samenwerking met de toenmalige accountant (Deloitte Accountants B.V.) te beëindigen. Tevens is besloten bij de aanbesteding van de accountantsdiensten voor een volgende controleperiode, te kiezen voor een gezamenlijk traject met de gemeente Haarlem. Dit besluit is door de Zandvoortse Raad genomen op 3 juli 2018 op advies van de Accountantscommissie Zandvoort ([Raadsstuk accountantscontrole 2018 2019 Zandvoort, Reacties accountants op voorstel Zandvoort](#)).

De voornaamste reden voor Zandvoort om tot een gezamenlijke aanbesteding over te gaan is het voorkomen van een onwenselijke procedurele en kostentechnische situatie die ontstaat door een veelal dubbele controle en een langere doorlooptijd van het toch al onder druk staande jaarrekeningproces. Vanuit de gemeente Zandvoort is destijds, op verzoek van hun Accountantscommissie, bij twee gemeenten (Aalsmeer en Beemster) nagegaan hoe de gezamenlijk aanbesteding daar is verlopen, nadat de ambtelijke diensten werden samengevoegd met die van respectievelijk Amstelveen en Purmerend. Beide gemeenten zijn uiteindelijk uitgekomen op een controle door één en dezelfde accountant.

2. Doel

Voordat gestart kan worden met de Europese aanbesteding¹ omtrent de opvolging van de huidige accountant is het van belang dat ook binnen de Haarlemse gemeenteraad overeenstemming bestaat over het vertrekpunt voor de Europese aanbesteding van de accountantsdiensten. De Auditcommissie adviseert uw raad de aanbesteding gezamenlijk met de gemeente Zandvoort te gaan uitvoeren.

¹ Vanwege de te verwachte opdrachtwaarde is een Europese aanbesteding van toepassing.

Met dit raadsstuk wil de Auditcommissie de raad meenemen in de argumentatie voor en de implicaties van een keuze van één accountant voor de gemeenten Haarlem en Zandvoort ter voorbereiding op uw besluitvorming.

3. Voorstel gezamenlijke aanbesteding met Zandvoort

Omdat de expiratedatum van de overeenkomst met PWC Accountants afloopt per 20 juni 2020 dienen de gemeenten Haarlem en Zandvoort in 2019 een aanbestedingsprocedure op te starten voor de keuze van een nieuw accountantskantoor. Het doel van de aanbesteding is een accountant te selecteren die qua profiel en invulling van de functie past bij de wensen en eisen die de opdrachtgevers daaraan stellen. Alvorens deze procedure opgestart kan worden dient de Haarlem echter nog in navolging van gemeente Zandvoort de keuze te maken of de aanbesteding al dan niet in gezamenlijkheid wordt opgepakt. Hiervoor legt de Auditcommissie een tweetal keuzemogelijkheden aan uw raad voor met vermelding van de voor- en nadelen hiervan. Deze twee keuzemogelijkheden zijn door de adviseur van de Auditcommissie, de heer Jonker (Concerncontrol), voorbereid en van argumentatie voorzien. Hieronder worden de keuzemogelijkheden uiteengezet.

Keuzemogelijkheid 1: Gebruikmaking van een gezamenlijke accountant en daardoor een gezamenlijke aanbestedingsprocedure

Als de raad hiertoe besluit dan gaat het bij de Europese aanbesteding om 1 perceel met 2 afzonderlijke opdrachtgevers (en overeenkomsten) voor hun eigen jaarrekening. Op basis van de Europese aanbesteding wordt één accountant gecontracteerd voor de gemeente Haarlem en Zandvoort die voldoet aan de eisen en wensen van beide gemeenten.

De keuze voor een gezamenlijke accountant biedt de volgende voordelen:

- Efficiency op werkzaamheden van de accountant en daarmee kostenvoordeel. Doordat de gemeenten gebruik maken van dezelfde bedrijfsvoering ontstaat er een grote overlap in werkzaamheden van de accountant met name op het gebied van toetsen van de interne beheersing en processen rondom rechtmatigheid. Bevindingen zullen daardoor in de meeste gevallen identiek zijn voor beide gemeenten.
- Efficiency op communicatie tussen het accountantskantoor en de ambtelijke organisatie van de gemeenten. Doordat met dezelfde aanspreekpunten gewerkt wordt vanuit de ambtelijke organisatie en vanuit het accountantskantoor ontstaat efficiency op onderlinge communicatie en kennisoverdracht en daarmee wordt overbelasting van de betrokken afdelingen voorkomen.
- Eenduidige afspraken voor beide gemeenten wat ten goede komt aan het soepel verlopen van de (voorbereiding op) de controles van de accountant en versnelling van de oplevering van accountantsverklaring oplevert.
- Voorkomen van afwijkende oordelen en/of adviezen op hetzelfde proces en de opvolging daarvan.

- Voor een kleinere gemeente als Zandvoort is het tegenwoordig lastiger een accountant te vinden door ontwikkelingen in de markt. Een opdracht voor twee gemeenten betekent een grotere opdracht waardoor de aantrekkelijkheid voor een accountantskantoor toeneemt.

Aandachtspunten bij de keuze voor een gezamenlijke accountant zijn:

- Een gezamenlijk selectieproces en vervolgens gezamenlijke aansturing van de accountant vereisen een nauwe samenwerking en goede communicatielijnen tussen de Auditcommissie van Haarlem en de Accountantscommissie van Zandvoort. Aangezien de samenwerking nog jong is vergt dit inspanning van beide partijen.
- In het selectieproces is overeenstemming nodig over zowel het proces van de aanbesteding als over de inhoudelijke componenten gevat in het programma van eisen alsmede, criteria en wegingsfactoren, af te nemen diensten, kosten etc.
- De gemeenten kunnen verschillende wensen ten aanzien van extra diensten en aandachtsgebieden in de controles hebben. Dit vereist goede afspraken met de accountant.

Keuzemogelijkheid 2: Gelijktijdig aanbestedingstraject met twee verschillende percelen

Als de raad hiertoe besluit dan gaat het bij de (Europese) aanbesteding om twee percelen met ieder een eigen opdracht voor hun eigen jaarrekening.

Als niet gekozen wordt voor keuzemogelijkheid 1 dan verdient het de voorkeur gezamenlijk en gelijktijdig op te trekken in de aanbesteding om verwarring in de markt te voorkomen en de projectorganisatie niet te belasten met twee aanbestedingstrajecten en twee procedures die niet parallel verlopen. Ten overvloede wordt hierbij vermeld dat gemeente Haarlem PwC heeft verzocht de controle van Zandvoort ter hand te nemen, nadat op verzoek van Haarlem de gemeente Zandvoort het besluit heeft genomen om uit efficiency overwegingen dezelfde accountant als Haarlem voor de controle aan te stellen. PwC heeft daarin toegestemd om daarin Haarlem en Zandvoort ter wille te zijn.

Nadeel

- Deze keuze betekent bij voorbaat al dat het zeer waarschijnlijk is dat de gemeente Haarlem een andere accountant krijgt dan de gemeente Zandvoort. Deze verwachting is gebaseerd op de ontwikkelingen binnen de markt van accountants voor gemeenten. Het risicoprofiel voor controle van gemeenten is sterk toegenomen. Om die reden trekken de grote accountantskantoren zich in ieder geval terug van de markt voor kleine en middelgrote gemeenten.

Advies van de Auditcommissie:

Geadviseerd wordt dat gemeente Haarlem net als gemeente Zandvoort kiest voor een gezamenlijke Europese aanbesteding van de accountantsdiensten (keuzemogelijkheid 1).

4. Opdracht samenstelling gezamenlijke selectiecommissie en stemverhouding

Indien gekozen wordt voor een gezamenlijke aanbestedingsprocedure (keuzemogelijkheid 1) zal er ook een gezamenlijke selectiecommissie² moeten worden benoemd. De Auditcommissie van Haarlem bestaat uit vier raadsleden en de Accountantscommissie van Zandvoort bestaat uit vijf leden. Vanuit deze twee commissies zal een selectiecommissie gevormd worden waarvoor een keuzemogelijkheid bestaat voor wat betreft de samenstelling en stemverhouding. De selectiecommissie kan bijvoorbeeld bestaan uit een afvaardiging van de beide commissies of uit de voltallige commissies.

De raad wordt gevraagd de Auditcommissie van Haarlem de opdracht te verlenen om in afstemming met de Accountantscommissie van Zandvoort een voorstel te maken voor de samenstelling van de gezamenlijke selectiecommissie en de stemverhouding daarbinnen. Vervolgens een voorstel hiervoor voor te leggen aan de raad. Dit voorstel wordt door de Accountantscommissie van Zandvoort voorgelegd aan de Zandvoortse raad.

N.b. Als uw raad besluit te kiezen voor keuzemogelijkheid 2 dan betekent dat automatisch dat de selectiecommissie voor Haarlem zal bestaan uit de leden van de Auditcommissie.

5. Financiële consequenties

Pas bij het aanwijzen van de accountant is duidelijk wat het aanbestedingsresultaat is.

² De selectiecommissie is verantwoordelijk voor de beoordeling van de offertes van inschrijvers op de aanbesteding op basis van de eisen en wensen zoals opgenomen in het nog te formuleren programma van eisen. Omdat gekozen is voor een gezamenlijke aanbesteding zal de selectiecommissie bestaan uit (een afvaardiging van) de Auditcommissie van Haarlem en de Accountantscommissie van Zandvoort.